

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอแนะนำ ตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการในการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน

ระยะนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียนของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยได้ทำการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ตัวแปรที่จะทำการศึกษา แล้วทำการสร้างเครื่องมือ และพัฒนาเครื่องมือ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ และแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับและทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus Group Interview)

จากการสัมภาษณ์ยืนยันองค์ประกอบในการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 ท่าน ได้มีความคิดเห็นว่างค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความพร้อมสถานศึกษา ด้านความสามารถของบุคคลและด้านเจตคติบุคลากรที่ผู้วิจัยสังเคราะห์จากทฤษฎีตรงกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และจากบทสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาแยกเป็นด้าน ๆ จาก

องค์ประกอบ 4 ด้านและประเด็นย่อย ไปสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียนของผู้บริหาร ครูและนักเรียน ได้ผลจากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารสถานศึกษาของกลุ่มบุคคลทั้ง 3 กลุ่มมาเปรียบเทียบโดยนำมาเฉพาะข้อมูลที่ผลการศึกษาที่มีสภาพปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับสูง 3 อันดับแรก จากนั้นผู้วิจัยได้ลำดับความสำคัญ (Priority) จัดกลุ่มและสังเคราะห์ โดยเรียงลำดับในสามประเด็นแรกของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม สรุปเป็น ประเด็นย่อยในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านความพร้อมของสถานศึกษา มีประเด็นย่อย ดังนี้ การนิเทศติดตามการดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน การบริหารโรงเรียนและพัฒนาเป็นโรงเรียนมาตรฐานสู่สากล และการพัฒนาโรงเรียนให้มีความเป็นเลิศด้านอาเซียน

2. ด้านความพร้อมของบุคลากร มีประเด็นย่อย ดังนี้ ความสามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารในสถานศึกษา ด้วยภาษาอังกฤษ การยกย่องเชิดชูเกียรติของครูที่พัฒนาตนเองด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ การบูรณาการเกี่ยวกับอาเซียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดอบรมสัมมนาศึกษาดูงานของครูทั้งในและนอกประเทศ และความสามารถของครูและเป็นตัวแทนร่วมกิจกรรมอาเซียน

3. ด้านเจตคติของบุคลากร มีประเด็นย่อย ดังนี้ การส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของโลกอย่างคิดวิเคราะห์ การส่งเสริมให้บุคลากรมุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เป็นพลโลก การส่งเสริมให้บุคลากรตระหนักในแนวทางด้วยความตั้งใจและรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน และการสนับสนุนการให้เห็นคุณค่าของเพื่อนมนุษย์

4. ด้านสิ่งแวดล้อม มีประเด็นย่อย ดังนี้ การส่งเสริมให้มีจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอาเซียน การจัดการกิจกรรมค่ายเยาวชนอาเซียน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้สู่อาเซียน และการจัดทำห้องปฏิบัติการประชาคมอาเซียน และจากการตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยใช้การสังเคราะห์และจัดหมวดหมู่ข้อมูล โดยเรียงความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้

5. ด้านความพร้อมของสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาควรมีความมุ่งมั่นพัฒนาโรงเรียนให้มีความเป็นเลิศด้านอาเซียน ควรมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และมีการบริหารโรงเรียนและพัฒนาเป็นโรงเรียนมาตรฐานสู่สากล

6. ด้านความพร้อมของบุคลากร ได้แก่ ควรส่งเสริมให้มีครูสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างน้อย 2 ภาษา มีมาตรการผลักดันให้ครูบูรณาการการเรียนเกี่ยวกับอาเซียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และควรจัดอบรมสัมมนาศึกษาดูงานของครูให้มากขึ้น

7. ด้านเจตคติของบุคลากร ได้แก่ ควรส่งเสริมความรู้ให้กับบุคลากรเกี่ยวกับพัฒนาการของโลกอย่างคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมให้ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และรณรงค์ส่งเสริมให้บุคลากรเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย มุ่งสู่การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมให้มากขึ้น

8. ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เร่งส่งเสริมให้มีจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอาเซียน สนับสนุนให้มีการจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้สู่อาเซียน และปรับปรุงและดูแลสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้สู่อาเซียน

จากข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้นำแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยเรียงความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก มาลำดับความสำคัญ จัดกลุ่มและสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปพัฒนาในระยะที่ 2 ต่อไป

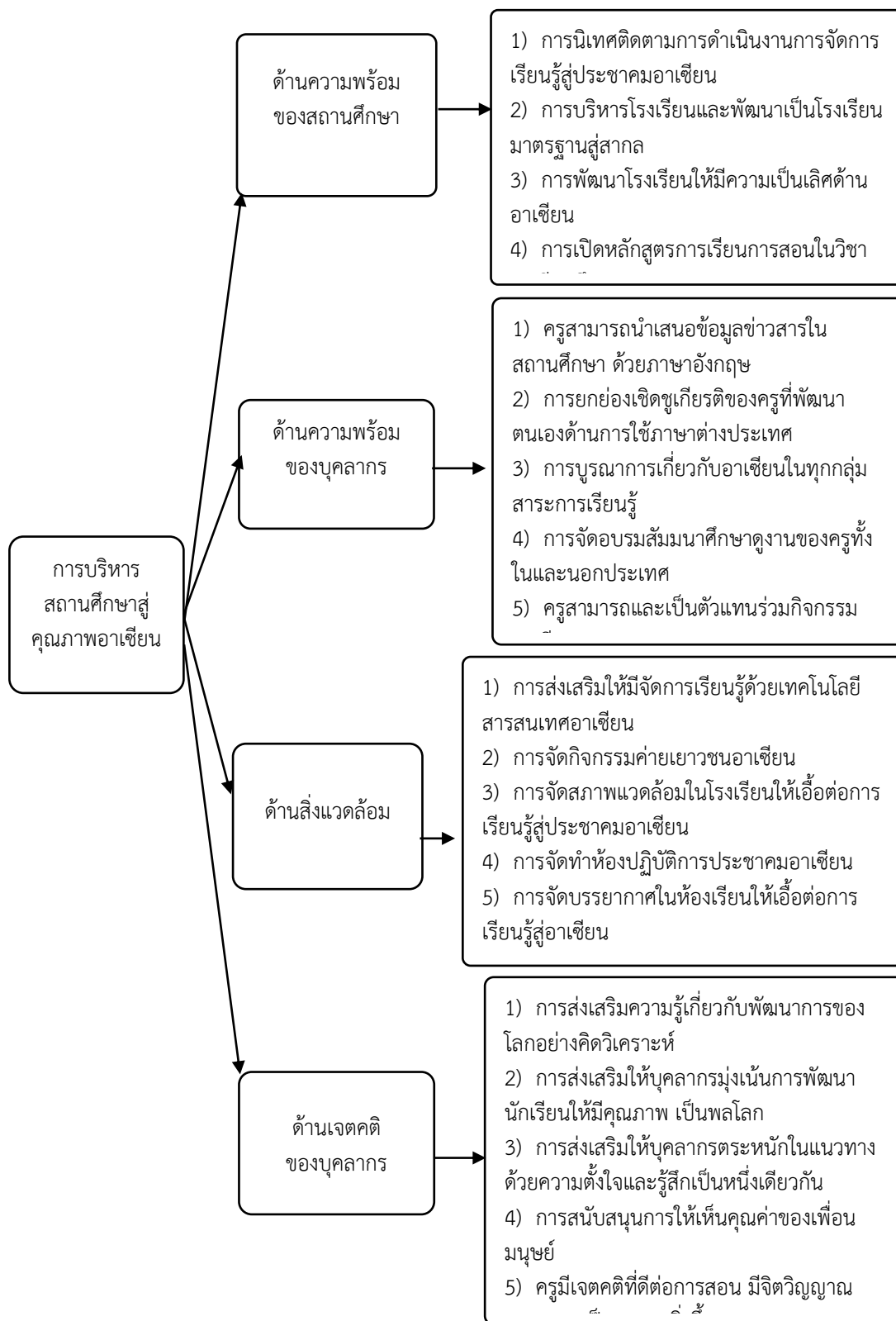
ระยะที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาปัญหาและความต้องการในระยะที่ 1 แล้วนำผลดังกล่าวมาร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อร่างรูปแบบ และสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อยืนยันรูปแบบที่เหมาะสม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการสัมภาษณ์ และสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ข้าราชการครู นักเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 12 โรงเรียน ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ในแต่ละด้าน ผู้วิจัยได้นำมาลำดับความสำคัญ (Priority) จัดกลุ่มและสังเคราะห์ข้อมูล เกิดเป็นองค์ประกอบหลักๆ 4 ด้าน คือการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ที่ประกอบด้วย ด้านความพร้อมของสถานศึกษา ด้านความพร้อมของบุคลากร ด้านเจตคติของบุคลากร และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งแต่ละองค์ประกอบหลักมีองค์ประกอบย่อย โดย

พิจารณาค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบย่อยตั้งแต่ 3.5 ขึ้นไป ทำให้ได้ร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน

เมื่อได้ร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยจึงได้ทำการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อยืนยันรูปแบบ ได้ผลจากการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นจากการสนทนากลุ่ม พบว่าผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันในเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ซึ่งสามารถสรุปเป็น 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านความพร้อมของสถานศึกษา ด้านความพร้อมของบุคลากร ด้านเจตคติของบุคลากร และด้านสิ่งแวดล้อม และจากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยจึงได้นำข้อเสนอแนะการปรับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ มาเพิ่มเติมในองค์ประกอบย่อยแต่ละด้าน เพื่อนำไปทดลองใช้ในระยะเวลาที่ 3 ต่อไป ดังนี้

ระยะที่ 3 ผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน จัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ แล้วดำเนินการจัดประชุมชี้แจงการใช้รูปแบบกับคณะครูโรงเรียนเมืองสมเด็จ เพื่อทดลองใช้รูปแบบโดยมีวิธีการ คือ ประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ทดลองใช้รูปแบบโดยใช้ การกำหนดประเด็นการทดลอง กำหนดตัวชี้วัด กำหนดโครงการ และศึกษาผลการทดลอง

ผลจากการประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและนิเทศติดตาม โดยได้คณะกรรมการดำเนินงานและนิเทศติดตามจำนวน 7 คน แล้วดำเนินงานทดลองใช้รูปแบบโดยการกำหนดประเด็นการทดลอง กำหนดตัวชี้วัดและกำหนดโครงการ แล้วดำเนินการการปฏิบัติตามโครงการ จากนั้นผู้วิจัยและคณะกรรมการดำเนินงานและนิเทศติดตาม ได้ทำการประเมินผล ทำการสรุปและรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการ 3 โครงการ คือ

โครงการพัฒนาการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียน ผลพบว่า 1. การนิเทศติดตามการดำเนินงานเป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง โดยทำการนิเทศเดือนละ 1 ครั้ง จำนวน 4 ครั้ง 2. การร่วมกับชุมชนในการระดมทรัพยากร ดำเนินการโดยโรงเรียนร่วมกับชุมชน ร่วมมือกันวางแผนในการระดมทรัพยากร โดยได้รับการสนับสนุนเงินจำนวน 80,000 บาท

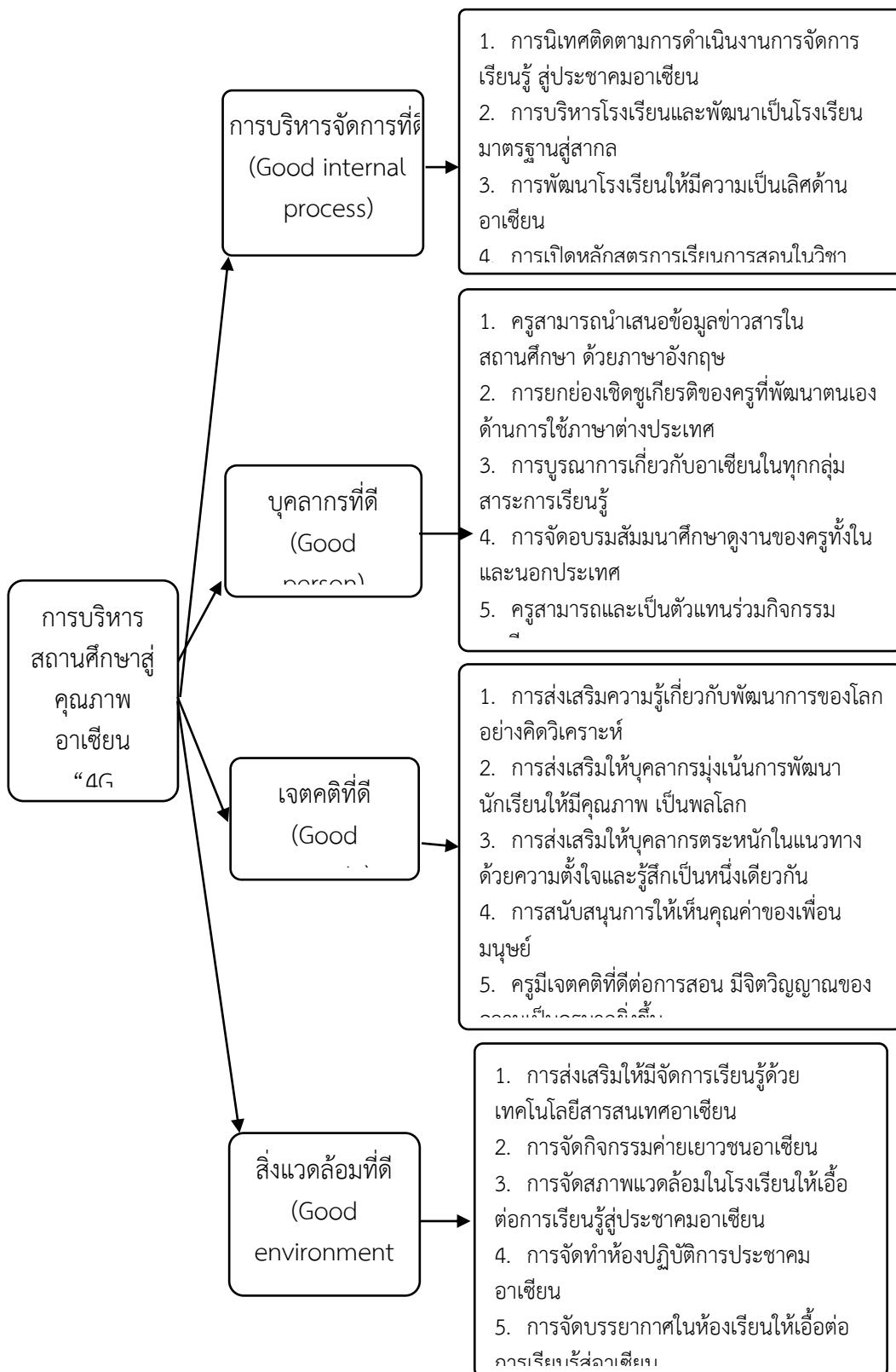
โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมรับสู่ประชาคมอาเซียน ผลพบว่า 1) การส่งเสริมสนับสนุนให้เข้ารับการอบรม การศึกษาดูงาน ร่วมโครงการกับโรงเรียนอื่นๆ มีครูเข้ารับการสัมมนาจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 90 2) ครูได้รับรางวัลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาและอาเซียน เกียรติบัตรการอบรมการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (EIS : English for Integrated studies)

โครงการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ผลพบว่า 1) โรงเรียนจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนอาเซียนและกิจกรรมวันอาเซียนผลทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมที่จัดและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดทุกคน 2) โรงเรียนมีสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ การจัดทำแหล่งเรียนรู้ห้องเรียนอาเซียนศึกษาในโรงเรียน การจัดมุม ASEAN Focus School ภายในห้องสมุด การจัดให้มีห้องที่จัดสื่อสำหรับอาเซียนโดยเฉพาะการเรียนรู้ภาษาอาเซียน การใช้โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต และสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ มาใช้ประกอบการสอน 3) การจัดให้มีห้องเรียนศูนย์ภาษาอาเซียน การจัดให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้

เกี่ยวกับอาเซียนการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและการจัดมุมทุกมุมและทุกอาคารเรียนของโรงเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

เมื่อผู้วิจัยทำการสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการแล้ว จึงได้ทำการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน โดยใช้แบบประเมินผลรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน กับ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียน โรงเรียนเมืองสมเด็จ จากผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน โดยใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน พบว่า ผลการทดลองใช้และผลประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ทั้ง 4 ด้าน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านเจตคติของบุคลากร ด้านความพร้อมของสถานศึกษา และด้านความพร้อมของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

จากผลการสังเคราะห์ทฤษฎี การสัมภาษณ์ การทำแบบสอบถาม การจัดสนทนากลุ่ม จากผู้เชี่ยวชาญและทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบว่า การบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนนั้นควรมีรูปแบบการบริหารแบบ 4G คือ มีการบริหารจัดการที่ดี (Good internal process) บุคลากรที่ดี (Good person) สิ่งแวดล้อมที่ดี (Good environment) และมีเจตคติที่ดี (Good attitude) โดยมีรูปแบบ ดังนี้

ภาพที่ 5.1 การบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนรูปแบบการบริหารแบบ 4G “4G Model”

5.2 อภิปรายผล

ผลของการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ได้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียนแบบ 4G สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 การบริหารจัดการที่ดี (Good Internal Process) มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การนิเทศติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน การบริหารโรงเรียนและพัฒนาเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล การพัฒนาโรงเรียนให้มีความเป็นเลิศด้านอาเซียน การเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนในวิชาอาเซียนศึกษา ซึ่งในด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษานั้นผู้วิจัยพบว่า ควรมีการสร้างความตระหนัก และความพร้อมให้กับผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการทำหลักสูตร วางแผนการดำเนินการอย่างเป็นระบบและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ โดยการกระจายงบประมาณอย่างทั่วถึงและเพียงพอ และปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการอย่างเคร่งครัด มีการนิเทศกำกับเป็นระยะและอย่างต่อเนื่อง มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการ เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาสู่มาตรฐานสากลและมีความเป็นเลิศด้านอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กล่าวว่า สภาพความคาดหวังในการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วยการนิเทศติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ดำเนินการโดยจัดทำคำสั่ง คณะกรรมการติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับอาเซียนในโรงเรียน มีการดำเนินงานโครงการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม Bangkok-Java-Hariagcy และขยายไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก เช่น อินโดนีเซีย ใต้หวัน มาเลเซีย เวียดนาม อังกฤษ ฯลฯ และมีกระบวนการนิเทศติดตามการดำเนินงาน การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนที่เป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง

ในด้านการนิเทศภายในสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้จัดทำแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาเด็กไทยให้มีศักยภาพและคุณลักษณะที่จะดำรงชีวิตในประชาคมอาเซียนได้อย่างมีความสุข โดยกำหนดให้หน่วยงานด้านการศึกษาทุกระดับ ตลอดจนทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องร่วมมือกัน ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม ประเมินผล เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาการ

เรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ กำหนดให้มีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบและรายงานการดำเนินงาน สถานศึกษาต้องจัดให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องสนับสนุนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลให้มีการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดย เน้นการนิเทศที่เป็นกัลยาณมิตร เป็น ผู้นิเทศ เป็นผู้ให้คำปรึกษาและพี่เลี้ยงครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับ ราชรี สິงาม (2555) ที่ศึกษาการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ที่พบว่า แนวทางในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคม อาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้ความสำคัญในการนิเทศภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก โดย การจัดครูและบุคลากรในโรงเรียน เข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา ตลอดจนศึกษาดูงานโรงเรียน ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนศึกษา ถือว่าเป็นการนิเทศภายใน สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพแนวทางหนึ่ง

ส่วนการบริหารโรงเรียนและพัฒนาเป็นโรงเรียนมาตรฐานสู่สากลนั้นผู้บริหารและครูควรเห็น ความสำเร็จของความเป็นสากล ยอมรับและเปิดใจกว้างเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : บทสรุปผู้บริหาร) กล่าวว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยโรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์หลักสูตร การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา วิสัยทัศน์ที่กำหนดได้แก่ โรงเรียน ได้รับการพัฒนาเป็นโรงเรียนมาตรฐานสู่สากล มีระบบการบริหารที่เทียบเคียงมาตรฐาน มุ่งเน้น นักเรียนมีคุณภาพเป็น พลโลกควบคู่กับการพัฒนาโรงเรียนให้มีความเป็นเลิศ (Excellence Schools) กำหนดความรู้ความคิดอันก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสังคมโลก

การพัฒนาโรงเรียนให้มีความเป็นเลิศด้านอาเซียนนั้นผู้บริหารและครูเป็นผู้ขับเคลื่อนที่สำคัญ เพื่อให้การดำเนินงานที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านอาเซียนประสบผลสำเร็จ โดยถ่ายทอดสู่ตัว ผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทั้งทางด้านการใช้ภาษา การปฏิบัติตัวในการเตรียมรับอาเซียน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ เศษระพานิช (2550, น. 300) ผู้บริหารสูงสุดเป็นผู้มีอิทธิพลสูงสุดในการ ผลักดันและขับเคลื่อนสถานศึกษาก้าวสู่ความเป็นเลิศ โดยอาศัย การทำงานที่เป็นระบบ การผลักดัน ความคิด วิสัยทัศน์ ไปสู่การปฏิบัติ

การเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนในวิชาอาเซียนศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง ควรมีการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ด้วยการบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การพัฒนาปรับ กระบวนทัศน์การพัฒนาครู การส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กล่าวว่า สภาพความคาดหวังในการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยมีการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสอดคล้องกับสุเทพ พันประสิทธิ์ (2556, น. 3) ได้รายงานโครงการวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยเพื่อรับรองการเป็นประชาคมอาเซียน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาครูโดยเน้นให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำหน่วยการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความตระหนักรู้ความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ดีพร้อมที่จะปรับเปลี่ยน และเตรียมตัวรับความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับอาเซียน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน

5.2.2 บุคลากรที่ดี (Good Person) มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ครูสามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารในสถานศึกษา ด้วยภาษาอังกฤษ การยกย่องเชิดชูเกียรติของครูที่พัฒนาตนเองด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ การบูรณาการเกี่ยวกับอาเซียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดอบรมสัมมนาศึกษาดูงานของครูทั้งในและนอกประเทศ ครูสามารถและเป็นตัวแทนร่วมกิจกรรมอาเซียน ซึ่งบุคลากรถือเป็นกลไกหลักที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาต้องการครูที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและชำนาญการทางด้านทฤษฎีและด้านการปฏิบัติ ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากร โดยแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยเน้นที่การใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับ สุเทพ พันประสิทธิ์ (2556, น. 3) ได้เสนอกรอบแนวคิดในการศึกษาการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยเพื่อรองรับความเป็นอาเซียน ได้เสนอไว้ว่า ลักษณะของเด็กไทย หัวใจอาเซียนมีองค์ประกอบ ทักษะความรู้ภาษาอาเซียน มีองค์ประกอบย่อยคือ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในสังคม ทักษะการใช้ภาษาอาเซียนในชุมชน และมีทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศในอาเซียนและทักษะความรู้ภาษาอังกฤษ มีองค์ประกอบย่อยคือ ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ในสถานศึกษา นำเสนอข้อมูลข่าวสารความคิดภาษาอังกฤษ ดังนั้น จึงถือว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารในประเทศกลุ่มอาเซียน ซึ่งถ้าครูสามารถ

นำเสนอข้อมูลข่าวสารในสถานศึกษาด้วยภาษาอังกฤษนั้นถือว่าเป็นประเด็นที่สำคัญเพราะว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเรื่องสำคัญในการพัฒนาประเทศ สังคมต้องการทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถภาษาอังกฤษ เพื่อแสวงหาความรู้ และเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งกระบวนการศึกษาโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องช่วยเสริมความสามารถ นอกจากนี้ภาษาอังกฤษยังมีบทบาทสำคัญทางด้าน การติดต่อสื่อสารระหว่างชนชาติต่าง ๆ การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร จนกลายเป็นภาษาสากลนานาชาติ (English as an International Language) ภาษาอังกฤษจัดเป็นสื่อสำคัญนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นพื้นฐานสำคัญทางการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป ประกอบการเตรียมตัวพลเมืองของประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN) ในปี 2558 ยิ่งมีความจำเป็นต้องเร่งรัดและเตรียมความพร้อมของบุคคลกรให้มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพราะถ้าครุมีความสามารถพูดสื่อสารได้ก็จะสามารถถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ พันประสิทธิ์ (2556, น. 3) ได้รายงานโครงการวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนมัธยมศึกษาไทยเพื่อรับรองการเป็นประชาคมอาเซียน พบว่า น้ำหนักคะแนนผลการศึกษาในองค์ประกอบของปัจจัยที่มีขนาดอิทธิพลมากที่สุดของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กไทยหัวใจอาเซียน องค์ประกอบที่สำคัญคือองค์ประกอบด้านทักษะหรือความรู้ทางภาษาอาเซียน และอันดับที่ห้าองค์ประกอบด้านทักษะหรือความรู้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาราชการของอาเซียนซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และสอดคล้องกับ วุฒิสาร ตันไชย (2552) ที่กล่าวว่า การพัฒนาครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องพัฒนาให้ครูและบุคลากรของโรงเรียน สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องประชาคมอาเซียน ทั้งยังต้องสร้างเสริมและฝึกทักษะ การสื่อสารภาษาอังกฤษของ ครู ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อยกระดับคุณภาพ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษา ที่ถูกกำหนดให้เป็นภาษาในการติดต่อสื่อสารอย่างเป็นทางการ ระหว่างประเทศสมาชิกในอาเซียน และ สากล ต้องพัฒนาให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถใช้หนังสือ ตำรา และสิ่งที่เป็น ภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนรู้เพื่อเปิดประตูรับความรู้ จากสากลประเทศที่หลากหลายและทันสมัย

ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่สำคัญในการเตรียมความพร้อมของบุคลากรคือการยกย่องเชิดชูเกียรติของครูที่พัฒนาตนเองด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจาก การยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้ครุมีกำลังใจในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอเชิงนโยบายการยกย่องเชิดชู

ครูผู้มีผลงานดีเด่นของสำนักงานปฏิรูปวิชาชีพครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 4) โดยสร้างกลไกเชื่อมโยงการยกย่องให้รางวัลครูของหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ให้ต่อเนื่องเป็นบันไดวิชาชีพครู เพื่อให้การยกย่องครูผู้มีผลงานดีเด่นเป็นระบบและมีเครือข่ายในการยกย่องให้รางวัลครูที่มีการประสานงานและส่งเสริมสนับสนุนการทำงานร่วมกัน และสอดคล้องกับสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ (2555, น. 6-11) ซึ่งกำหนดยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ในยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาครูทั้งระบบ เปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ที่ทันสมัย สามารถปรับวิทยฐานะ เพิ่มจำนวนผู้สอนที่เป็นผู้เชี่ยวชาญจากภาคอุตสาหกรรมเข้ามาเป็นผู้สอนได้ รวมถึงการยกย่องและเชิดชูเกียรติครู ส่งเสริมขวัญ กำลังใจ แรงจูงใจและกำหนดหลักเกณฑ์ความก้าวหน้า/การคงอยู่ของการประกอบวิชาชีพครู และยกย่องเชิดชู คนดี คนเก่ง ในสายวิชาชีพทั้งในและนอกระบบ

ปัจจัยด้านการบูรณาการเกี่ยวกับอาเซียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ควรบูรณาการเรื่องอาเซียนศึกษา จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายมากขึ้น ได้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ในห้องเรียนและสิ่งที่ปรากฏในชีวิตจริงให้เห็นอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กล่าวว่า สภาพความคาดหวังในการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยมีการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ด้วยการบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนั้นการบูรณาการอาเซียนข้ามกลุ่มสาระจึงถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญยิ่ง

ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การจัดอบรมสัมมนาศึกษาดูงานของครูทั้งในและนอกประเทศ ทั้งนี้เนื่องมาจากการอบรมสัมมนาศึกษาดูงานเป็นการศึกษานอกสถานที่เพื่อเรียนรู้และแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่คาดว่าจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในหน่วยงานหรืองานในหน้าที่ของแต่ละบุคคลได้ ทั้งยังเป็น การเปลี่ยนบรรยากาศอันซ้ำซากจำเจของงานประจำที่ทำอยู่ไปสู่การพบเห็นสิ่งใหม่ ซึ่งสร้างเสริมแนวคิดใหม่และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ทั้งยังเป็น การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานได้อีกทางหนึ่ง สอดคล้องกับเป็รื่อง จันดา (2549) ได้ศึกษาการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ในจังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวว่า โรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมให้กับคณะครู มากขึ้น โดยการส่งครูเข้ารับการอบรม จัดให้มีการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับ ราตรี สีสงาม (2555) ที่ศึกษาการเตรียมความพร้อม สู่

ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ที่พบว่า แนวทางในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือการจัดครูและบุคลากรในโรงเรียน เข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา ตลอดจนศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนศึกษา

ปัจจัยด้านครูสามารถและเป็นตัวแทนร่วมกิจกรรมอาเซียน โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูที่มีความรู้ความสามารถ เข้าร่วมเป็นตัวแทนในกิจกรรมอาเซียน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับครู ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, น. 19) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะผลักดันให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จก็คือผู้บริหารที่ต้องรับรู้ เข้าใจ และยอมรับงานนี้อย่างจริงจัง ซึ่งมีกระบวนการในการบริหารจัดการของสถานศึกษา เข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่สำคัญ ประการหนึ่งคือสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรในโรงเรียนที่ร่วมดำเนินงานอย่างจริงจัง

5.2.3 สิ่งแวดล้อมที่ดี (Good Environment) มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การส่งเสริมให้มีจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอาเซียน การจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนอาเซียน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน การจัดทำห้องปฏิบัติการประชาคมอาเซียน และการจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้สู่อาเซียน ซึ่งสิ่งแวดล้อมมีส่วนสำคัญที่เอื้อต่อการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับ สมชาย เทพแสง (2554, น. 37) ได้กล่าวว่า การพัฒนาอาคารสถานที่เพื่อให้มีลักษณะการเรียนรู้ตลอดชีวิต สถานที่ของโรงเรียนจึงต้องเตรียมพร้อมที่จะจัดเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของนักเรียนและชุมชน มีมุมค้นคว้า ป้ายนิเทศ โดยเฉพาะห้องสมุด ต้องมีหนังสือค้นคว้ามากมายและมีบริการ ทุกวัน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนและชุมชนเข้ามาค้นคว้าเพิ่มเติม รวมทั้งสนามกีฬาก็ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนและชุมชนมาใช้ออกกำลังกาย ซึ่งในอนาคตโรงเรียนจะมีลักษณะที่เหมือนบ้าน ในขณะที่เดียวกัน ก็จะมีลักษณะเหมือนสถานที่พักผ่อน เป็นตลาดวิชาเพื่อพัฒนาวิชาชีพให้กับเยาวชนและบุคลากรในชุมชนอันจะช่วยให้ชุมชนเป็นปึกแผ่นได้ และสอดคล้องกับ ทิศนา แขมมณี (2543, น. 30) ได้กล่าวว่า การได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของกลุ่มคนยิ่งมาก ยิ่งกว้างก็จะยิ่งทำให้ระดับการพัฒนาที่สูง หรือกล่าวอีกนัยว่าการพัฒนาจะทำได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นกับความมากน้อยของการมีส่วนร่วมของสมาชิกในสังคมหรือชุมชนนั้น นอกจากนี้ นงศ์รัตน์ ศรีพรหม (2544 : 22-24) ได้กล่าวว่าการให้ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมและส่งเสริมการจัดการศึกษา จะเกิดผลลัพธ์ทางบวก

หลายประการ เป็นต้นว่า ระดับคะแนนเฉลี่ย ทักษะคิดต่อโรงเรียน ความประพฤติของเด็กจะดีขึ้น ส่วนอัตราการขาดเรียนจะลดลง รวมทั้งมีส่วนร่วมในด้านการบริหารและการจัดการซึ่งอยู่ในรูปของคณะกรรมการต่างๆ ในด้านวิชาการได้แก่ การส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก การเป็นวิทยากร การเป็นผู้ช่วยครู การเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ที่เกิดจากประสบประสบการณ์จริง การประเมินผลงาน โครงการตามสภาพจริงและในด้านกิจกรรมอื่นๆ ในโรงเรียน อันได้แก่ โครงการหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรในรูปของคณะกรรมการจัดงานหรือเป็นแขกของโรงเรียน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและให้ชุมชนรู้สึกโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเขา

ในการบริหารเพื่อความความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ปัจจัยการส่งเสริมให้มีจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอาเซียนก็เป็นปัจจัยสำคัญ เนื่องมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อการศึกษามาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารโทรคมนาคมซึ่งมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา สอดคล้องกับ วุฒิสสาร ต้นไชย (2552) กล่าวว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะองค์กรที่มีหน้าที่ในการจัดและส่งเสริมการศึกษา ให้แก่ประชาชน และชุมชน จึงต้องพัฒนาประชาชน ชุมชนให้สามารถก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้ จะต้องเน้น “การพัฒนามาตรฐานด้านการศึกษา” โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องส่งเสริมการพัฒนาสื่อการเรียน การสอนอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ในทุกระดับการศึกษา นอกจากเพื่อให้เด็กสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนการสอนและ เข้าใจได้อย่างถูกต้อง ยังเป็นการปูพื้นฐานและสร้างความคุ้นเคย ให้กับเด็กนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ อันจะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการต่อยอดต่อไป

ปัจจัยด้านการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนอาเซียนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการบริหารสถานศึกษาสู่อาเซียน เนื่องจากกิจกรรมค่ายเยาวชนอาเซียนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย อีกทั้งยังได้มีโอกาสเรียนรู้ประเทศต่างๆ ในอาเซียน อาทิเช่น เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ภาษา การแต่งกาย รวมถึงวิถีชีวิตของประชาชนในแต่ละประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสในการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของเยาวชน ทำให้เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น เพื่อเตรียมพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2555, น. 29) ได้กำหนดบทบาท หน้าที่และแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนที่เป็น

ศูนย์อาเซียนศึกษา โรงเรียนที่เป็นศูนย์อาเซียนศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในห้องเรียนโดยจัดกิจกรรมค่ายวิชาการเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่เน้นเรื่องอัตลักษณ์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมอาเซียน และโครงการสร้างความตระหนักในอาเซียน ดังนั้นกิจกรรมค่ายเยาวชนอาเซียนจึงถือว่ามีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมพัฒนาการด้านอาเซียนให้กับนักเรียน

ปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนนั้น มีมาตรการส่งเสริมการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยโรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมให้นักเรียนได้ซึมซับวัฒนธรรมของอาเซียน ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการจัดสิ่งแวดล้อมเป็นการสร้างบรรยากาศที่ช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียน ได้เป็นบุคคลที่พร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทางด้านสื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนการสอนเพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 , น. ค-ท) ได้สรุปความคาดหวังในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนไว้ว่าควรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดยโรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมให้นักเรียนได้ซึมซับวัฒนธรรมเข้าสู่อาเซียน เช่น การให้ความรู้เสียงตามสาย การจัดบ้านนิเทศเกี่ยวกับประเทศสมาชิกอาเซียน การประดับธงและเชิญธงชาติสมาชิกอาเซียน การแต่งกายประจำชาติประเทศสมาชิกอาเซียน การจัดให้มีครูภาษาอาเซียนและจัดห้องเรียนที่มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน เป็นต้น

ปัจจัยด้านการจัดทำห้องปฏิบัติการประชาคมอาเซียน ถือได้ว่าห้องปฏิบัติการประชาคมอาเซียนนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ห้องปฏิบัติการประชาคมอาเซียน เป็นห้องที่มีสื่อการเรียนการสอน และบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อการเรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, น. ค-ท) ได้สรุปความคาดหวังในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนไว้ว่า การใช้ห้องเรียนห้องปฏิบัติการที่ส่งเสริมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน การจัดให้มีห้องเรียนศูนย์อาเซียน ชมรมอาเซียน เป็นบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ปัจจัยด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้สู่อาเซียน มีการจัดสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียนที่สามารถส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้และสร้างบรรยากาศในห้องเรียนอาเซียน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, น. ค-ท) ได้

สรุปความคาดหวังในการพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนไว้ว่า ควรจัดสื่อและแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ การจัดทำแหล่งเรียนรู้ อาเซียนในสถานศึกษา เน้นการจัดการความรู้การเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและศูนย์การเรียนรู้ ด้วยตนเอง การจัดมุมอาเซียนภายในห้องสมุด การจัดให้มีห้องที่จัดสื่อสำหรับอาเซียนโดยเฉพาะ การเรียนรู้ภาษาอาเซียนและพหุวัฒนธรรมแบบพื้นถิ่นและระยะยาว เพื่อให้ครูและนักเรียนมีความรู้ความ เข้าใจเรื่องอาเซียนมากขึ้น

2.5.4 เจตคติที่ดี (Good attitude) มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับ พัฒนาการของโลกอย่างคิดวิเคราะห์ การส่งเสริมให้บุคลากรมุ่งเน้นการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพ เป็นพลโลก การส่งเสริมให้บุคลากรตระหนักในแนวทางด้วยความตั้งใจและรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกัน การ สนับสนุนการให้เห็นคุณค่าของเพื่อนมนุษย์ ครูมีเจตคติที่ดีต่อการสอน มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มากยิ่งขึ้น ซึ่งในการการบริหารจัดการสู่ประชาคมอาเซียนนั้น บุคลากรควรมีความรู้สึกและทำที่ต่อสิ่ง ใด ๆ ในลักษณะที่สอดคล้องกับความรู้สึกหรือทำที่นั้น เช่น เรื่องของความชอบ ความไม่ชอบความรู้สึก และความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพราะฉะนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีเจตคติที่ดี มีความชอบในสิ่ง ที่จะทำก่อน ซึ่งสอดคล้องกับ วุฒิสาร ตันไชย (2552) กล่าวว่าองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ในฐานะ องค์การที่มีหน้าที่ในการจัดและส่งเสริมการศึกษา ให้แก่ประชาชน และชุมชน จึงต้องพัฒนา ประชาชน ชุมชนให้สามารถ ก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้ จะต้องเน้น “การพัฒนามาตรฐานด้าน การศึกษาและควรพัฒนาการพัฒนาเจตคติ ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง วิถีชีวิต ประชาธิปไตยสันติวิธี - รับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน ตระหนักในความเป็นอาเซียน ยอมรับ ความแตกต่างในการนับถือศาสนา เชื้อชาติ ภูมิใจในความเป็นไทยและอาเซียน และสอดคล้องกับ สุ เทพ พันประสิทธิ์ (2556 : 3) ได้เสนอกรอบแนวคิดในการศึกษาการเตรียมความพร้อมของโรงเรียน มัธยมศึกษาไทยเพื่อรองรับความเป็นอาเซียน ได้เสนอไว้ว่า ลักษณะของเด็กไทยหัวใจอาเซียนมี องค์ประกอบด้านเจตคติคือ เห็นคุณค่าและความสำคัญของอาเซียน เห็นคุณค่าของเพื่อนมนุษย์ มี ความรู้พัฒนาการของโลกอย่างคิดวิเคราะห์ เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทยและเข้าใจต่างประเทศ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

5.3.1.1 ในการพัฒนาสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียนนั้นการพัฒนาด้านบุคลากรที่ดี (Good person) และสิ่งแวดล้อมที่ดี (Good environment) เป็นด้านที่ต้องใช้งบประมาณมากดังนั้นควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ

5.3.1.2 ควรนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมประชาคมอาเซียนซึ่งประกอบด้วยด้านการบริหารจัดการที่ดี (Good internal process) บุคลากรที่ดี (Good person) สิ่งแวดล้อมที่ดี (Good environment) และมีเจตคติที่ดี (Good attitude) ไปใช้อย่างต่อเนื่องและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

5.3.1.3 องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรนำผลการศึกษาไปบริหารจัดการสถานศึกษาสู่อาเซียน โดยนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากผลงานวิจัยไปดำเนินการส่งเสริมพัฒนา เช่น การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษภาษาอาเซียน เทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ทั้งครู บุคลากรในสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนอาเซียน ให้สอดคล้องกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนและในจุดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เช่น ปรับปรุงอาคาร สถานที่ ห้องเรียน แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้มีบรรยากาศในการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนอย่างเพียงพอ

5.3.1.4 โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่างๆ หรือแม้แต่สังกัดอื่นๆ ที่บริหารจัดการระดับเดียวกันควรนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมประชาคมอาเซียนไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและขั้นตอนของการทดลองใช้รูปแบบ และควรตระหนักในเรื่องผลที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาโรงเรียนให้มากที่สุดและควรพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรทำวิจัยเชิงติดตาม ประเมินผล การบริหารสถานศึกษาเพื่อความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบของการวิจัยเป็นระยะ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายและขยายผลไปยังโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน

5.3.2.2 ควรทำวิจัยนำร่อง (Pilot Study) โดยมีการศึกษาความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเป็นฐานการทำวิจัยเพื่อสร้างเครือข่ายในการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียนเพื่อการพัฒนา

5.3.2.3 ควรทำวิจัยและพัฒนาแนวทางการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียน โดยทำการศึกษาปัญหาความต้องการ สร้างรูปแบบเครือข่าย ทดลองใช้เครือข่าย และประเมินผลเครือข่าย ขยายผลเครือข่ายให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

